

NOTA AAN DE LEDEN VAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 november 2018 houdende de uitvoering van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming, wat betreft de uitbreiding van het basisondersteuningsbudget
Principiële goedkeuring

Bijlagen:

- het principiële ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering;
- het advies van de Inspectie van Financiën van 20 december 2018;
- het begrotingsakkoord van 28 januari 2019.

1. INHOUDELIJK

A. Situering

Met het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming werd het basisondersteuningsbudget of het zorgbudget voor personen met een handicap (BOB) samen met het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden (vroeger zorgverzekering) en het zorgbudget voor ouderen met een zorgnood (vroeger tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden) herbevestigd binnen de Vlaamse sociale bescherming (VSB). Dit decreet werd uitgevoerd door het BVR van 30 november 2018.

Het basisondersteuningsbudget vormt ook een cruciale eerste pijler in het systeem van de persoonsvolgende financiering voor personen met een handicap. Met de introductie van het basisondersteuningsbudget kon reeds aan een grote groep personen met een handicap en ondersteuningsnood een stap in de richting van zorggarantie worden gezet.

Het in juni 2018 opgeleverde rapport van het “Evaluatieonderzoek naar de implementatie van het basisondersteuningsbudget” (Steunpunt WVG, Liesbeth Op de Beeck Wouter Schepers, prof. dr. Tine Van Regenmortel) maakt duidelijk dat het BOB als positief wordt ervaren. In het bijzonder de vrije besteedbaarheid, de automatische toekenning en de beperkte administratie worden genoemd als grote pluspunten. Verder worden in het onderzoek ook volgende voorbeelden van positieve effecten van het BOB op het leven van personen met een handicap én op hun omgeving aangehaald: meer financiële ademruimte, meer kwaliteitsvolle momenten met naasten, zelfzorg voor mantelzorgers, een positiever zelfbeeld, het doorbreken van het sociale isolement, het toewerken naar meer effectieve inclusie, gelijkwaardigheid in plaats van louter afhankelijkheid en een algemeen verhoogd gevoel van welbevinden. De noodzaak van het BOB werd bevestigd door alle onderzoeksresultaten, zowel door beide surveys als door de persoonlijke getuigenissen van de rechthebbenden.

Rekening houdend met deze positieve evaluatie willen we de groep rechthebbende personen met een handicap verder uitbreiden.

Eerder werd het recht op een BOB reeds geopend voor duidelijk afgebakende groepen meerder- en minderjarige personen met een handicap, en dit op basis van hun vraag naar VAPH-specifieke ondersteuning. Voor personen tot en met 25 jaar met een handicap werd ondertussen een automatisch recht op het basisondersteuningsbudget geopend op basis van een attest met erkenning als persoon met een handicap door de federale overheid. Voor oudere personen met een handicap is er echter sinds 2016 geen verdere uitbreiding van de groep rechthebbenden meer geweest.

Uit de cijfers van de wachtenden op een persoonsvolgend budget (PVB) in de prioriteitengroepen blijkt dat een aantal van de wachtenden reeds een deel-PVB heeft of nog ondersteund wordt binnen een minderjarigen-setting. Anderen krijgen reeds een basisondersteuningsbudget. Er is echter een groep die geen PVB en geen BOB heeft.

B. Beschrijving van het voorstel

Om zorggarantie voor deze groep te creëren, willen we de groep zonder een PVB of een BOB via voorliggend ontwerp van besluit een basisondersteuningsbudget geven. We richten ons hierbij in eerste instantie op de groep met de meest prioritaire vragen: prioriteitengroep 1 en prioriteitengroep 2.

De mensen in prioriteitengroep 3 komen niet in aanmerking. Het grootste aandeel van de mensen in prioriteitengroep 3 zijn immers mensen die reeds in het oude systeem als wachtende werden geregistreerd. Het VAPH beschikt niet over actuele informatie betreffende de situatie van deze mensen en zal eerst een grondige analyse maken van de profielen en huidige situatie in prioriteitengroep 3.

We kennen het recht op een basisondersteuningsbudget dus bijkomend toe aan een welomlijnde, afgebakende groep meerderjarige wachtenden op een persoonsvolgend budget.

In totaal gaat het om een groep van 724 meerderjarige personen met een handicap die met een vraag naar een persoonsvolgend budget geregistreerd staan in prioriteitengroep 1 of in prioriteitengroep 2, met een aanvraagdatum voor 16/10/17. Ze beschikken nog niet over een BOB, maken nog geen gebruik van niet rechtstreeks toegankelijke VAPH-ondersteuning en komen in 2019 nog niet in aanmerking voor ter beschikking stelling van het gevraagde PVB.

2. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artikel 1 – In de artikelen 234, 235 en 637 wordt telkens de verwijzing uitgebreid met het nieuwe artikel 641/1. De verwijzing betreft de bepalingen die de geleidelijke invoering van het BOB tot en met het begrotingsjaar 2020 regelen. Het nieuwe artikel 641/1 is er daar één van.

Art. 2. - Op 1 april 2019 wordt het recht op een basisondersteuningsbudget geopend voor de nieuwe doelgroep. Dit houdt in dat er vanaf mei 2019 uitbetaald wordt.

De datum 01/04/2019 wordt gekozen om er zeker van te zijn dat alle personen die voor 16/10/17 een aanvraag voor een persoonsvolgend budget ingediend hebben voldoende tijd hadden om de volledige procedure (tot en met het bepalen van de prioriteitengroep) te doorlopen.

1° verwijst naar de algemene doelgroep van het basisondersteuningsbudget;

2° de betrokken persoon moet van het VAPH een formele positieve beslissing hebben gekregen omtrent de toewijzing van een persoonsvolgend budget;

3° betrokkene heeft zijn aanvraag voor een persoonsvolgend budget ingediend voor 16/10/17, heeft de volledige aanvraagprocedure doorlopen waarbij de vraag beoordeeld werd met een "prioriteit 1" of een "prioriteit 2";

4° De betrokken persoon mag nog niet beschikken over een persoonsvolgend budget of nog geen gebruik maken van niet rechtstreeks toegankelijke door het VAPH gefinancierde ondersteuning.–

Artikel 3 regelt de inwerkingtreding van dit besluit.

Artikel 4 belast de minister met de uitvoering van dit besluit.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

In totaal gaat het om een groep van 724 personen met een handicap.

In 2019 starten de uitbetalingen vanaf de maand mei, dus rekenen we 8 maanden uitbetaling in 2019. Vanaf 2020 betalen we op kruissnelheid 12 maanden uit.

De kostprijs om deze groep wachtenden in prioriteitengroep 1 en 2 een basisondersteuningsbudget te geven, bedraagt dus:

- voor het jaar 2019: $724 \times 8 \times 300 = 1.737.600$ euro
- voor het jaar 2020: $724 \times 12 \times 300 = 2.606.400$ euro.

Naar gelang meer mensen uit deze groep een persoonsvolgend budget toegekend krijgen neemt de kost voor de toekenning van het basisondersteuningsbudget vanzelfsprekend af.

De middelen overeenkomstig deze uitbreiding zijn voorzien in het uitbreidingsbeleid voor personen met een handicap en zullen bij begrotingsaanpassing aan de begroting VSB toegevoegd worden."

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën is gegeven op 20 december 2018.

Het akkoord van de minister van begroting werd verleend op 28 januari 2019.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Er is geen weerslag.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Er is geen weerslag

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Het bijgaande ontwerp van besluit werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2018/601 van 4 januari 2018.

Er is geen RIA vereist.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar principiële goedkeuring te hechten aan het bovengenoemd ontwerp van besluit van de Vlaamse regering;
2. de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin te gelasten over voormeld ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering advies in te winnen van:
 - a. de Vlaamse Raad WVG, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van ten hoogste 10 werkdagen gelet op het feit dat dit besluit op 1 april 2019 moet in werking treden en dat de nodige voorbereidingen moeten getroffen worden op vlak van communicatie en IT-aanpassingen;
 - b. de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 werkdagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

Jo VANDEURZEN
Vlaams minister van Welzijn,
Volksgezondheid en Gezin